

NIKARAGUA

1. Informacje podstawowe

Powierzchnia :	130,4 tys. km ²
Populacja:	6,6 mln (2020)
Skład etniczny:	Metysi 69%, biali 17%, Murzyni 9%, Indianie 5%
Podział administracyjny:	15 departamentów i 2 regiony autonomiczne
Religia:	Katolicy 50%, różne denominacje protestanckie 33%, nieokreślone 13%, inne 3%, bezwyznaniowcy 1%
Stolica:	Managua – ca 1,1 mln mieszkańców
Inne ważniejsze miasta:	León (760 tys. mieszkańców), Granada (220 tys. mieszkańców), Chinandega (151 tys. mieszkańców), Masaya (139 tys. mieszkańców), Jinotega (136 tys. mieszkańców)
Język urzędowy:	Hiszpański.
Waluta:	Cordoba oro (1 US\$ = 30-40 NIO)
Główne bogactwa naturalne:	Złoto, srebro, miedź, wolfram, ołów, cynk, drewno, ryby
Główne gałęzie przemysłu:	Przetwórstwo żywności, przemysł chemiczny, maszynowy, metalowy, tekstylno – odzieżowy, petrochemiczny, obuwniczy, produkcja napojów, przemysł drzewny, górnictwo
Główne produkty rolne:	Kawa, banany, trzcina cukrowa, ryż, kukurydza, tytoń, bawełna, sezam, soja, fasola, mięso wołowe, cielęce, drobiowe i wieprzowe, nabiał, skorupiaki, orzeszki ziemne
Ustrój polityczny:	Republika prezydencka
Głowa państwa i szef rządu (prezydent):	José Daniel Ortega Saavedra
Minister Rozwoju, Przemysłu i Handlu:	Orlando Solórzano Delgado
Ambasador Nikaragui w Polsce:	Mauricio Lautaro Sandino Montes (Ambasador Nikaragui w Belgii)
Ambasador RP w Nikaragui:	Leszek Biały (Ambasador RP w Panamie)
Najbliższe wybory parlamentarne:	2021

2. Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne (2019)

PKB (ceny bieżące) :	13,1 mld US\$
PKB per capita:	2,0 tys US\$
Wzrost PKB (ceny stałe 2010):	-4,8%
Struktura PKB:	Rolnictwo 17%, przemysł 28%, usługi 55%
Dług publiczny:	57,2% PKB
Inflacja:	0,1%
Bezrobocie:	5,4%
Poziom korupcji:	22 (161 miejsce na liście 180 państw)
Eksport:	5,3 mld US\$
Główni partnerzy w eksporcie:	USA, Salwador, Meksyk, Honduras, Kostaryka, Gwatemala, Tajwan, Hiszpania, Niemcy, Wlk. Brytania
Główne towary w eksporcie:	Odzież, kable, złoto, kawa, mięso wołowe, skorupiaki, cygara, cukier, art. roln. - spożywcze
Import:	7,0 mld US\$
Główni partnerzy w imporcie::	USA, Chiny, Meksyk, Honduras, Gwatemala, Kostaryka, Salwador, Ekwador, Niemcy, Indie, KRL-D.
Główne towary w imporcie:	Paliwa, odzież, farmaceutyki, aparatura elektryczna, tworzywa sztuczne, papier, tytoń
Inwestycje zagraniczne:	515 mln US\$
Inwestycje nikaraguańskie za granicą:	Brak danych

3. Ogólna charakterystyka gospodarki Nikaragui

Nikaragua jest najbiedniejszym państwem środkowoamerykańskim, będącym od lat siedemdziesiątych areną gwałtownych konfliktów wewnętrznych. Nie sprzyjały one rozwojowi gospodarki, tym bardziej że po obaleniu proamerykańskiego prezydenta Anastasio Somozy, Nikaragua z jednej strony została objęta sankcjami USA, a z drugiej strony wprowadziła kurs prosocjalistyczny także w gospodarce (z ograniczeniem wolnego rynku), co nie sprzyjało rozwojowi ekonomicznemu państwa. Na to również nakładają się niekorzystne zjawiska geograficzno – klimatyczne regularnie nawiedzające Nikaraguę – huragany, trzęsienia ziemi i lawiny błotne.

Prowadzone przez kolejne demokratyczne rządy reformy były kierowane na rozwój sektora prywatnego i otwarcie gospodarki, jednak z uwagi na znaczną korupcję w administracji publicznej nie przyniosły one spodziewanych rezultatów. Pomimo ponownego objęcia władzy w 2007 przez Daniela Ortegę (dawnego przywódcy rewolucji antykapitalistycznej) obserwuje się obecnie rezygnację z antyamerykańskiej retoryki, wspieranie sektora prywatnego i wdrażanie programów społecznych (eliminacja analfabetyzmu i głodu), ale jednocześnie utrzymywanie bliskich relacji z Wenezuelą.

W 2018 r. wybuchły gwałtowne zamieszki antyrządowe, które poważnie zdestabilizowały kraj. Doszło do zamknięcia wielu firm (w tym większości hoteli i wielu restauracji), przerwania dostaw, chaosu transportowego, blokady dróg, przetrzymywania towarów na granicach. Skutkiem tak silnych wystąpień były: likwidacja wielu miejsc pracy, zmniejszenie oszczędności w bankach, odpływ kapitału za granicę, spadek cen nieruchomości, spadku liczby turystów, ograniczenie pasażerskiego transportu lotniczego i promowego oraz ogólne pogorszenie się warunków bezpieczeństwa. Ocenia się, że straty materialne tym spowodowane wyniosły ponad 1,2 mld, a spadek PKB osiągnął poziom 4,8%. Zamieszki miały także negatywny wpływ na gospodarki innych państw środkowoamerykańskich.

Głównym sektorem gospodarki są usługi, które przede wszystkim obejmują turystykę.

Rolnictwo skoncentrowane jest na uprawie trzech produktów - kawa, banany i trzcina cukrowa. Pozostałe płody rolne mają mniejsze znaczenie. Pomimo bogatych i uprawnych gleb, problemem rolnictwa są niewielkie i mało wydajne gospodarstwa oraz słabe ich nawodnienie. W ostatnich latach obserwuje się rosnącą hodowlę bydła i związaną z tym produkcję mleczną. .

Podobnie jak i w innych państwach środkowoamerykańskich, główną gałęzią przemysłu jest sektor montażowo-wytwórczy nastawiony przede wszystkim na produkcję tekstylną i elektrycznych części samochodowych, często usytuowany w strefach wolnocłowych.

Tak samo jak inne państwa regionu, Nikaragua jest zależna od przekazów walutowych z zagranicy. W 2019 r. wyniosły one 1,7 mld US\$, z czego ca 930 mln US\$ (tj. 55%) pochodziło z USA, ca 307 mln US\$ (18%) z Kostaryki i ca 217 mln US\$ (17%) z Hiszpanii.

4. Stan prawno – traktatowy

Nikaragua jest członkiem następujących porozumień i organizacji międzynarodowych: ALBA, BCIE, CACM, G-77, IADB, IAEA, IBRD, ICRM, IDA, IFC, ILO, IMF, IMO, IOM, ITSO, ITUC, LAES, LAIA (obserwator), MIGA, OPA, SICA, ONZ, WCO, WIPO, WTO.

Jako sygnatariusz Środkowoamerykańskiego Wspólnego Rynku (Mercado Común Centroamericano /Central American Common Market – MCCA/CACM) tworzy unię celną z Gwatemalą, Hondurasem, Salwadorem, Nikaraguą i Panamą, a także jest stroną Strefy Wolnego Handlu CAFTA-DR między państwami Ameryki Środkowej, USA i Dominikaną. Nikaragua – jako członek MCCA/CACM jest również sygnatariuszem Umowy Stowarzyszeniowej z UE. Pomimo niedokończonego jeszcze procesu ratyfikacji, jest ona tymczasowo stosowana od 2013r. Do czasu pełnego wejścia w życie Umowy Stowarzyszeniowej UE-Ameryka Środkowa, kształt stosunkom Nikaragui z UE nadaje Umowa ramowa o współpracy gospodarczej między UE i Ameryką Środkową z 1993 r.

Nikaragua posiada układy o wolnym handlu z Meksykiem, Tajwanem, Koreą Płd., Chile, Kubą, Ekwadorem, Kolumbią i Wenezuelą.

W lutym 2007 r. Nikaragua wstąpiła do Boliwariańskiej Alternatywy dla Ameryki (ALBA), inicjatywy powołanej przez byłego prezydenta Wenezueli H. Chaveza. Rząd Nikaragui wykorzystuje ALBA i ściśle związki z Wenezuelą do finansowania inwestycji publicznych i zwiększania roli rządzącej partii FSLN (Sandinistowski Front Wyzwolenia Narodowego) w gospodarce.

Polska nie ma podpisanych oddzielnych dwustronnych umów gospodarczych z Nikaraguą.

5. Dostęp do rynku

Procedury importowe obowiązujące w Nikaragui są standardowe. Największymi problemami w rozwoju współpracy gospodarczej z Nikaraguą są: słabo rozwinięta infrastruktura podnosząca koszty prowadzenia biznesu (porty, drogi), skomplikowane i czasochłonne przepisy gospodarcze i wymogi sanitarne, słaby i skorumpowany system prawny utrudniający egzekwowanie praw własności i rozstrzyganie sporów handlowych, korupcja wśród urzędników państwowych, opieszałość w postępowaniu celnym oraz niewłaściwe klasyfikowanie towarów.

Zakazany jest wwóz do Nikaragui artykułów mających negatywny wpływ na zdrowie ludności, środowisko naturalne i bezpieczeństwo publiczne. Należą do m.in. niektóre typy broni i amunicji, farmaceutyki zawierające substancje o charakterze narkotycznym bądź psychotropowym, pojazdy samochodowe starsze niż 7 lat (chyba że są darem dla organizacji charytatywnych bądź związków wyznaniowych lub są zaklasyfikowane jako zabytkowe), używane samochody na potrzeby usług transportowych, samochody dostosowane do ruchu lewostronnego, odpady chemiczne, niektóre substancje chemiczne, substancje szkodzące warstwie ozonowej.

6. Prawo regulujące działalność inwestorów zagranicznych

Nikaragua aktywnie promuje inwestycje zagraniczne. Podstawowym aktem prawnym regulującym tę dział gospodarki jest Ustawa nr 344 z 2000 r. Zapewnia ona identyczne traktowanie inwestorów zagranicznych i krajowych oraz stwarza ułatwienia finansowe dla inwestycji w wybranych sektorach. Zdecydowana większość dziedzin gospodarki jest otwarta dla inwestorów zagranicznych. Ograniczenia dotyczą systemu bezpieczeństwa państwa, zdrowia publicznego, transportu oraz podstawowych usług publicznych (edukacja, ochrona zdrowia, dystrybucja energii elektrycznej i wody, zabezpieczenie społeczne).

7. Dwustronna współpraca gospodarcza polsko - nikaraguańska

a. Współpraca handlowa

Wg danych GUS, eksport Polski do Nikaragui w 2019 r. wyniósł 1,0 mln US\$, natomiast wg nikaraguańskich danych importowych – 5,1 mln US\$. Import Polski z Nikaragui w 2019 r. wg danych GUS wyniósł 20,2 mln US\$, natomiast wg tamtejszych danych eksportowych zaledwie 12,0 tys. US\$. Różnice w tych liczbach wskazują na poziom handlu pośredniego via kraje trzecie.

Wg danych GUS, Nikaragua jest 182 odbiorcą naszego eksportu, ze statystycznie zerowym udziałem oraz 108 dostawcą polskiego importu z udziałem 0,01%. Wg danych nikaraguańskich Polska jest 27 odbiorcą eksportu tego kraju z udziałem 0,23% i 45 dostawcą importu z udziałem 0,7%.

Główne towary w eksporcie: odzież, urządzenia medyczne, aparatura elektryczna, sól, produkty chemiczne, aparatura telekomunikacyjna, nawozy, maszyny dla przetwórstwa żywności, artykuły rolno – spożywcze, pompy, lampy, zabawki.

Główne towary w imporcie: banany, cukier, orzeszki ziemne, kawa, cygara, samochody ciężarowe, produkty chemiczne, silniki spalinowe, skorupiaki, części samochodowe, alkohol.

b. Współpraca inwestycyjna

Brak jest informacji o polskich inwestycjach w Nikaragui i o nikaraguańskich w Polsce.

8. Perspektywy rozwoju współpracy.

Największe możliwości eksportowe dla polskich firm rysują się w zakresie maszyn i urządzeń, w tym dla przemysłu spożywczego, tytoniowego i tekstylnego – odzieżowego, sprzętu rolniczego/samolotów do fumigacji pól, nawozów, logistyki (budowa magazynów, składów itp.), przetworzonej żywności, wyrobów tekstylnych – odzieżowych, farmaceutyków/biotechnologii, technologii przemysłowej, produktów chemicznych, urządzeń medycznych, green economy (zwłaszcza oczyszczalnie wody, fotowoltaika, urządzenia dla energetyki OZE).

Potencjalne dziedziny współpracy inwestycyjnej to turystyka, energetyka OZE, przetwórstwo żywności, górnictwo metali nieżelaznych, przemysł tekstylny – odzieżowy, rolnictwo i leśnictwo, strefy wolnocłowe.